

UCHWAŁA Nr
RADY MIEJSKIEJ w ŁODZI

z dnia 2007r.

**w sprawie wprowadzenia na obszarze Miasta Łodzi zakazu
korzystania w handlu detalicznym i w działalności usługowej z jednorazowych
i bezpłatnych torebek foliowych**

Na podstawie art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 i 3, art. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (jedn. tekst Dz. U. z 2007r. Nr 68, poz. 449), Rada Miejska w Łodzi

uchwala, co następuje:

§ 1. Na obszarze Miasta Łodzi zakazuje się korzystania w handlu detalicznym i w działalności usługowej z jednorazowych i bezpłatnych torebek foliowych, które nie są niezbędnym opakowaniem towaru, lecz służą do jego przenoszenia.

§ 2.1. Kto nie przestrzega zakazu określonego w § 1, podlega karze grzywny wymierzonej w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach.

2. Karze podlega zarówno sprzedawca jak i kierownik placówki handlowej lub usługowej, w której do pakowania towarów używa się torebek określonych w § 1.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Łodzi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Łodzi

Maciej GRUBSKI

Projektodawca uchwały:
Krzysztof Piątkowski

Uzasadnienie

W dobie nadkonsumpcji, nadprodukcji i zmian klimatycznych wywołanych szkodliwymi działaniami przemysłu, każdy z nas powinien troszczyć się o nasze środowisko. Szczególny problem stanowi produkcja ogromnej ilości odpadów. Produkowana w ciągu jednej sekundy torba foliowa rozkłada się od 100 do 400 lat. Dlatego nasze wysiłki powinny skupić się na maksymalnym ograniczeniu produkcji śmieci. Obecnie widoczne są w Polsce pozytywne akcje, które mają na celu zminimalizowanie zużycia toreb foliowych, co świadczy o wzroście znaczenia tego problemu. Jednak ani rząd ani żaden samorząd nie zdecydował się do tej pory na podjęcie bardziej zdecydowanych kroków zmierzających do ograniczenia ich produkcji.

1. Zakaz będący przedmiotem projektu uchwały dotyczy jednorazowych torebek foliowych, potocznie zwanych także „foliówkami”, „zrywkami”, „reklamówkami” lub „jednorazówkami”, w które sprzedawcy lub sami klienci wkładają zakupy, aby zabrać je ze sobą. Są to torby o trzech jednoczesnych cechach: 1) są jednorazowe, 2) nie są niezbędnym opakowaniem produktu/towaru, [chodzi o takie opakowania, w które zaopatrują produkty ich wytwórcy bądź hurtownicy albo gdy jest to niezbędne sprzedawcy (np. w przypadku sprzedaży „na wagę” mięsa, ryb, truskawek itp., ale już nie pieczywa, jabłek, pomarańczy itp.)] lecz służą do jego transportowania i 3) są dawane kupującym bez dodatkowych opłat. W tekście uchwały są nazwane jednorazowymi i bezpłatnymi torebkami foliowymi.
2. Wobec zalet jednorazowych toreb foliowych – lekkie, nieprzemakalne, otrzymywane bezpłatnie, umożliwiają dokonanie zakupów bez uprzedniego planowania, niejako mimochodem, a ich produkcja jest wystarczająco tania, aby klient nie dostrzegł wpisania ich ceny w cenę kupowanych właśnie towarów – ich ilość rośnie lawinowo. Jedna z codziennych łódzkich gazet wyliczyła, że z samych tylko łódzkich hipermarketów codziennie wynosi się ok. 100 tys. jednorazowych toreb foliowych. Można przewidzieć, że wielokrotnie więcej wynoszą łodzianie z innych sklepów (nie tylko spożywczych), kiosków, targowisk. Ostrożnie szacując mieszkańcy naszego miasta zużywają ok. 600 tys. „jednorazówek” dziennie i większość z nich trafia na wysypiska śmieci. Przy czym nie ma nikogo, kto nie zdawałby sobie sprawy z tego, że jednorazowe torby foliowe wprawdzie bardzo łatwo się psują (dziurawią, pękają – stąd jednorazowe), ale praktycznie są niezniszczalne, że wiatr roznosi je po całym mieście, że zanieczyszczają ulice, trawniki i drzewa, drogi, parki i okoliczne lasy, stawy i fontanny, że zatykają kanalizację przeciwdeszczową, że powodują śmierć zwierząt i są przyczyną wypadków samochodowych. Do produkcji torebek foliowych wykorzystywane są nieodnawialne surowce (ropa naftowa i gaz), których zasoby kurczą się gwałtownie, a także benzen - będący jedną z przyczyn występowania białaczki. Z kolei podczas spalania toreb foliowych powstaje wiele szkodliwych dla życia ludzkiego odpadów – dioksyn.
3. Ze zjawiskiem masowego rozdawnictwa jednorazowych torebek foliowych wiązą się problemy natury psychologicznej i społecznej. Chodzi przede wszystkim o przyzwyczajenie klienta-konsumenta do marnotrawstwa, społeczne zezwolenie na marnotrawstwo, wszczęcie nawyku bezmyślnej i nieodpowiedzialnej konsumpcji oraz znieczulenie na problem eksploatacji nieodnawialnych surowców naturalnych i problem odpadów.

4. Zagrożenia porządku i bezpieczeństwa wywoływane nadmiernym używaniem jednorazowych torebek foliowych są rezultatem nie tylko niechlujstwa naszych obywateli, lecz także wynikiem technicznych i organizacyjnych trudności związanych z prawidłową segregacją oraz wywozem i utylizacją śmieci. O tym, że te zagrożenia obserwuje się nie tylko w Łodzi, świadczą coraz liczniejsze publikacje w prasie lokalnej wielu miast i w internecie, audycje radiowe, a także interpelacje poselskie w sprawie nadmiaru toreb, kierowane do Ministerstwa Ochrony Środowiska. Jednak nadal brak regulacji prawnej, która rozwiązałaby sprawę nadmiaru jednorazowych toreb foliowych na terenie Polski. Działan nakazujących zmniejszenie ilości jednorazowych toreb foliowych nie przewiduje także uchwała Rady Miejskiej z 1 lutego 2006 roku w sprawie wprowadzenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Łodzi”. Tymczasem w krajach takich jak Belgia, Francja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Luksemburg, Niemcy, Wielka Brytania, a także Australia, Hongkong, Japonia, Nowa Zelandia i w wielu innych wprowadzono już regulacje prawne ograniczające używanie jednorazowych toreb foliowych. Regulacje niekiedy drastyczne – jak na przykład w Ruhengeri, największym mieście Rwandy, gdzie w ogóle nie wolno używać torebek foliowych i każdy, kto przybywa z nimi na lotnisko ze strefy wolnocłowej, musi przełożyć zakupy do toreb papierowych, sprzedawanych na lotnisku w Kigali.
- Należy zauważyć, że na świecie pojawiły się już regulacje prawne całkowicie zakazujące dystrybucji toreb foliowych (m.in.: na Alasce, w Australii, Francji, Indiach i Nowej Zelandii) oraz zakazujące dystrybucji darmowych toreb foliowych lub wprowadzające specjalny podatek od ich dystrybucji (w Bangladeszu, Danii, Francji, Holandii, Hongkongu, Irlandii, Japonii, Kenii, Malcie, Niemczech, Południowej Afryce, Szwajcarii i we Włoszech).
- W kwietniu 2007 r. na radykalny krok w kierunku ochrony i ratowania środowiska zdecydowała się również Rada Miejska w San Francisco. Jest to pierwsze miasto w Stanach Zjednoczonych, w którym zakazano pakowania zakupów w supermarketach w plastikowe torby wytwarzane z produktów naftowych. Zdecydowano się na to po wielu nieudanych próbach ograniczenia ilości używanych przez mieszkańców tego miasta torebek foliowych.
5. Podjęcie przez Radę Miejską w Łodzi uchwały w sprawie zakazu korzystania w handlu detalicznym i działalności usługowej z jednorazowych torebek foliowych ma szansę stać dobrym przykładem rozwiązania problemu dla innych samorządów lokalnych w Polsce.